

Dosarul nr.2rac-490/18

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: A.Arhip)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A.Bostan, V.Negru, A.Pahopol)

Î N C H E I E R E

19 decembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă
Nina Vascan
Tamara Chișca-Doneva

examinând admisibilitatea recursului declarat de Instituția Învățământ Privat Liceul „Elitex”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Instituția Învățământ Privat Liceul „Elitex” împotriva Primăriei municipiului Chișinău și Consiliului municipal Chișinău, intervenient accesoriu Direcția Educație Tineret și Sport sect. Botanica cu privire la încasarea mijloacelor financiare pentru hrana copiilor și a dobânzii de întârziere,

împotriva deciziei din 27 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de Instituția Învățământ Privat Liceul „Elitex”, s-a admis apelul declarat de Consiliul municipal Chișinău, s-a casat integral hotărârea din 7 aprilie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și s-a pronunțat o hotărâre nouă, de respingere ca neîntemeiată a acțiunii,

c o n s t a t ă :

La 16 iunie 2015, Instituția Învățământ Privat Liceul „Elitex” (în continuare ÎP Liceul „Elitex”) a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei municipiului Chișinău cu privire la încasarea mijloacelor financiare pentru hrana copiilor și a dobânzii de întârziere.

Pe parcursul examinării cauzei, la demersul reprezentantului ÎP Liceul „Elitex”, avocatul Tatiana Agachi, în calitate de copârât în cauza civilă sus-indicată a fost atras Consiliul municipal Chișinău, iar prin încheierea protocolară din 21 martie 2016 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău în calitate de intervenient accesoriu în cauza civilă enunțată s-a atras Direcția Educație Tineret și Sport sect. Botanica.

În motivarea acțiunii, reclamanta a indicat că, prin deciziile Consiliului municipal Chișinău adoptate în perioada anilor 2012-2014 au fost stabilite normele bănești privind alimentația pe zi pentru un copil/elev din instituțiile de învățământ preșcolar și preuniversitar din municipiul Chișinău.

Din considerentul că ÎP Liceul „Elitex” este o instituție privată de învățământ, care activează și funcționează pe baza principiilor nonprofit și având la bază actele administrative nominalizate prin care au fost aprobate normele de alimentație pe zi pentru un copil/elev în instituțiile de învățământ preșcolar și preuniversitar din întreg municipiul Chișinău în coraport cu prevederile Constituției Republicii Moldova și ale Legii învățământului nr. 547 din 21 iulie 1995, la 29 aprilie 2015 a depus în adresa Primăriei mun. Chișinău cererea cu privire la alocarea mijloacelor bănești pentru anii de învățământ 2008-2014, însă fără careva rezultat, motiv pentru care a fost depusă prezenta cerere de chemare în judecată.

ÎP Liceul „Elitex” a solicitat încasarea din contul Consiliului municipal Chișinău în beneficiul său a sumei de 103498,20 lei, compusă din mijloacele financiare care nu au fost alocate din bugetul municipal pentru hrana copiilor/elevilor în sumă de 86338,20 lei și a dobânzii de întârziere calculate în temeiul art. 575 și 619 alin. (2) Cod civil în sumă de 31113 lei. Or, conform art. 512 Cod civil, în virtutea raportului obligațional, ÎP Liceul „Elitex” în calitatea sa de creditor este în drept să pretindă de la pârâți în calitatea sa de debitori, executarea unei prestații, iar debitorul este ținut să o execute.

Prin hotărârea din 7 aprilie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cererea de chemare în judecată depusă de ÎP Liceul „Elitex” a fost admisă parțial, fiind dispusă încasarea din contul Consiliului municipal Chișinău în beneficiul ÎP Liceul „Elitex” a sumei de 73663,20 lei cu titlu de mijloace financiare pentru hrana copiilor, suma de 31113 lei cu titlu de dobândă de întârziere și suma de 4000 lei cu titlu de compensare a cheltuielilor de asistență juridică. S-a mai încasat din contul Consiliului municipal Chișinău în beneficiul statului suma de 3143,28 lei cu titlu de taxă de stat. În rest, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 27 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de ÎP Liceul „Elitex”, s-a admis apelul declarat de Consiliul municipal Chișinău, s-a casat integral hotărârea din 7 aprilie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și s-a pronunțat o hotărâre nouă, de respingere ca neîntemeiată a acțiunii.

Invocând netemeinicia și ilegalitatea deciziei și hotărârii sus-enunțate, la 23 iulie 2018, ÎP Liceul „Elitex” le-a contestat cu recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei din 27 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău și modificarea hotărârii din 7 aprilie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru în sensul majorării sumei dispusă dpre încasare cu titlu de cheltuieli pentru acordarea asistenței juridice de la 4000 lei la 10000 lei, în rest a menține în vigoare hotărârea instanței de fond.

În susținerea recursului s-au indicat motivele de drept și de fapt invocate în cererea de chemare în judecată și în cererea de apel motivată anexate la dosar, suplimentar invocându-se că, la examinarea cauzei atât instanța de apel integral cât și prima instanță în partea contestată au interpretat eronat normele de drept material, nefiind constatate și elucidate pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei, or, instanța de apel greșit a constatat că recurenta a solicitat adjudecarea sumelor cu titlu de finanțare a elevilor, deoarece alocația pentru alimentație care este obiectul prezentului litigiu nu cade sub incidența

Hotărârii Guvernului „Cu privire la finanțarea în bază de cost standart per elev” nr. 868 din 8 octombrie 2014 pe care s-a bazat instanța de apel la adoptarea soluției sale.

Totodată, s-a mai indicat că instanța de apel la examinarea cauzei în ordine de apel a aplicat o lege inaplicabilă și, anume Codul Educației care a intrat în vigoare la 23 noiembrie 2014 în timp ce cererea de chemare în judecată formulează pretenții pe perioada 2012-2014, or, conform art. 6 Cod civil, legea civilă nu are caracter retroactiv.

La fel, instanța de apel greșit a ajuns la concluzia că instanța de fond pripit și eronat a apreciat în speță precum că legiuitorul nu face distincție dintre tipul instituțiilor de învățământ, iar instituțiile private de învățământ dispun de bază material proprie pentru desfășurarea procesului educațional.

În continuare, recurenta a indicat că instanța de apel a aplicat neuniform practica judiciară pe cauze similare, ceea ce este inadmisibil.

La rândul său, prima instanță greșit a redus cheltuielile de asistență juridică.

Ca urmare, instanțele de judecată s-au eschivat de la exercitarea obligației impusă prin lege, de înfăptuire a actului de justiție, au examinat superficial circumstanțele cauzei, nu au intrat în esența litigiului și nu au apreciat toate circumstanțele și probele existente ale cauzei (f.d.132-140).

La 24 octombrie 2018 în adresa participanților la proces a fost expediată copia recursului declarat de ÎP Liceul „Elitex”, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței (vol.II,f.d.156).

Prin referința depusă la 27 noiembrie 2018, Primăria municipiului Chișinău și Consiliul municipal Chișinău au solicitat declararea recursului declarat de ÎP Liceul „Elitex” ca inadmisibil, deoarece acesta nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă, or, argumentele invocate în recursul enunțat se referă la dezacordul recurenteii cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Conform art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 27 martie 2018 (vol.III,f.d.122), însă date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurentă la dosar lipsesc.

Astfel, recursul declarat de ÎP Liceul „Elitex” la 23 iulie 2018 (vol.III,f.d.132) este în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de ÎP Liceul „Elitex”, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul vizat urmează a fi declarat inadmisibil.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de ÎP Liceul „Elitex”, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentei cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

În conformitate cu art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes

(cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de ÎP Liceul „Elitex”.

În conformitate cu art. 269-270, 431 alin. (2), 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Instituția Învățământ Privat Liceul „Elitex”, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

judecătorii

Nina Vascan

Tamara Chișca-Doneva